

По I. wojnie światowej - Polska odzyskała niepodległość. Nastąpił masowy powrót do kraju uchodźców z „biżuterii” z Rosji ludności wyrzuconia prawosławnych. W tym czasie powracały także stopniowo mieszkańcy Narewki i okolicznych wieś parafii Narewka. Państwo udzielało powracającym uchodźcom do kraju dotychczas pomocy w odwołaniu liśnych gospodarstw ekonomicznych, udzielało im «serwituty» - uprawianie ekonomicznych do korzystania z drzewskich pastwisk i użytków liśnych, opartych na umowach ustnych lub dokumentalnych.

Przewodząc parafii prawosławnej w Narewce po I wojnie światowej w latach (1921 - 1924) był ks. Jan Gromajłowicz. To na jego barki spadło branie organizowania życia parafialnego w Narewce - a trzeba zaznaczyć, że był to okres bardzo trudny. W korespondencji parafialnej zachowało się pismo o tytułach starosty cerkiewnego z dnia 12. IV. 1921 r., treści następującej: „Rezolucją Jego Przewoźniczego Przewoźniczego Aleksija, ot dnia 21. IV. tego roku za № 428, w formieności cerkiewnego starosty Narewskiej cerkwi, zatwierdzeń kreśmianem деревни Гречишки - Андрей Макашинович Скепко. Совершенно интрукции, церкiewного старосты о. Касимьянчова имеет привести в исполнение. (Гродно - Консистор)

Кореспонденция з дня 24. 08. 1923 г. Консистора Духовного з Гродна Духовна treści наступяjącej: „Rezolucją Jego Провоźничего, Провоźничего Aleksija от 16 августа 1923 г. за № 2128, предложено благословение Гошме священнику Иоанну Громайлову, бывшему церкiewному старосте А. Боруте и каноникам А. Скепко и всем причетникам Наревоной

Церкви за отмишное устроение во храме Божию. Трапозна молитва божия
введена за внесенем в конвентурию надлежаших поимен. Сообщением
для сведения и объявления по принадежности. Консистор Духовная
в Гродне. Тале одіарезію в кореспонденці виадомости о провостри Кс.
Яна Громядовича в парафі православної - Варешка.

W 1924-1934 - Провостро obejmuje w парафі православної Кс.
Stefan Grodzki. W dniu 30 sierpnia 1924 r., deleguje się do Wareszy w cha-
rakterze psalicyisty Кс. diacon Wierasia Topolinski, który w tym czasie otrzy-
mał święcenie kapłanski. Z tego okresu pozostał w korespondencji parafialnej
dokument o treści następującej: Odpis. Akte cywilne 1923 r. № C 239. Wyrok.
W imieniu Rzeszypospolitej Polskiej. Dnia 27 miesiąca marca 1924 r.. Obecni Pre-
wodniczący Sądzi Pokoju - Chański. Łowczy: Sacharuk i Sawcek. Sąd Pokoju
w Białowieży rozpatreniu sprawy z powódstra pełnomocników parafialnej
cerkwi m. Wareska działających w imieniu Konsystorii Dуховной в Гродне на
мocy pełномоченства - Андreja Снієрки і Кондрата Саєрки, przeciwko Якубови
Гітніевичу o zwrot zabudowań cerkiewnych i zwaryшкы, że powódstro nie zostało
udowodnionym, gdyż z zeznania świadków і zbadania ustalili, że sporne budy-
unki były kupione przez powołanego od niemieców на zasadzie Art. 81, 129 U.P.C..
POSTANOWIĄ: powódstro pełномочников parafialnej cerkwi w m. Wareska dział-
jących w imieniu Консистерии Духовной в Гродне - Андreja Снієрки і Кондрата
Саєрки - Oddać. Wyrok opatrzyć wyżej wymienionej wykonawności. Wyrok nie
ostateczny. Termin і tryb заскарzenia wyroku Odwołано. Sądzi Pokoju - podpis
окръгта рієччэ з годзею Огіа в отоку. W imieniu Rzeszypospolitej Polskiej Sąd Pokoju.

Powyższy odpis wskazuje, że budynki parafii prawosławnej w Warszawie były sprzedane przez Niemców Janowi Piwnickiemu - mieszkaniec ul. Srepcowa.

Przy protokole parafii prawosławnej w Warszawie, został mianowany w 1925 r. w charakterze psalmisty Roman Gornostajew, który po pozytywnym zdaniu egzaminu w Grodzińskim Konsystorzu otrzymał święcenie diakona i został skierowany do pracy duszpasterskiej jako diakon-psalmista w parafii prawosławnej w Warszawie, od 1925 r.

W 1928 r. został przeprowadzony kapitalny remont zewnętrzny i wewnętrzny - polegający na: oczyszczeniu i pomalowaniu kryty na zewnętrznej kopule i dachownicy; zlikwidowania dachu na dachu cerkwi; pomalowanie dachu cerkwi - dwukrotnym, farbą f. 2. - miedzianą. Urzędowo, zakończył roboty w czasie jednego miesiąca. Wartość robót bez materiału wynosi - 800 zł. Wszystkie materiały do w/w robót dostarczył parafia. W w/w roku również przeprowadzono remont wewnętrzny świątyni - polegający na: wewnętrznym pomalowaniu ścian w cerkwi; wycięciu okna, drzwi, podłogi w ołtarzu na ogółem sumę 700 zł. W/w roboty mają być zakończone do dnia 17 września 1928 r. Wykonawcą, mieszkającym m. Wotkowska - majster robót cerkiewnych Julian syn Adama Czempliński; starsza Piotr Borowski, Proboszcz ks. S. Groniadzi.

1934 - 1940 - Proboszcz Parafii Prawosławnej w Warszawie. Był ks. Roman Gornostajew. Starszą cerkiewną Aleksander Boruta, psalmistą Władysław Czystowski. Od 1936 r. psalmistą w Warszawie był Józef (Osip) Sochno. Do 1-go marca 1937 r. księga rachunkowa prowadzona w języku rosyjskim, od 1-go marca 1937 r. prowadzi się księga rachunkowa w języku polskim. Od 1939 r. - opiekunów cerkwi w dokumentach w podpisie - dwóch: Polikarp Boczko i P. Kallioński.